

Utrikesdepartementet
Europakorrespondentenheten

Utrikesministrarnas möte den 12 oktober 2020

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. Aktuella frågor

Informationspunkt

I sin inledning väntas EU:s Höga representant Josep Borrell ta upp information om aktuella frågor på utrikesområdet.

4. Ev. Belarus

Beslutspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Ann Linde

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera situationen i Belarus.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen anser att det belarusiska presidentvalet varken var fritt eller rättvist – resultatet är förfalskat. Aleksandr Lukasjenko är en illegitimt vald president och saknar därför varje form av demokratisk legitimitet. Den hastiga och hemliga installationen bekräftar att Lukasjenko saknar det belarusiska folkets stöd.

Regeringen avser verka för att rådet ska enas om en långsiktig och handlingskraftig hantering av situationen i Belarus. EU bör även fortsätta

uppmåna Lukasjenko att stoppa våld och trakasserier mot fredliga demonstranter, opposition och människorättsförsvarare samt att respektera mänskliga rättigheter. Personer som är frihetsberövade på politiska grunder måste släppas och åtalen läggas ned. Detta är nödvändigt för att skapa förutsättningar för en genuin och inkluderande dialog mellan regimen och företrädare för oppositionen. EU bör fortsatt tydligt uttrycka stöd för det belarusiska folkets rätt att välja sina representanter genom fria och rättvisa val.

Regeringen anser att EU skyndsamt bör stärka dessa budskap genom att införa utökade riktade sanktioner mot personer ansvariga för valfusket och för det efterföljande våldet. Lukasjenkos personliga ansvar är stort. Det gör att han bör finnas på en uppdaterad lista av personer som ska omfattas av sanktionerna. Samtidigt bör EU utöka kontakterna med den belarusiska oppositionen och öka stödet till civilsamhället.

EU bör även identifiera möjliga konkreta stödåtgärder, inom befintliga budgetramar, för den händelse att Belarus skulle ta steg mot en demokratiskt hållbar lösning av krisen i dialog med opposition och civilsamhälle.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Belarus behandlades senast i EU-nämnden den 30 september 2020 inför Europeiska rådets möte den 1–2 oktober samt den 2 oktober inför beslut om restriktiva åtgärder samma dag.

5. Ryssland

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Ann Linde

Diskussionens innehåll: Rådet väntas diskutera EU:s strategiska relation med Ryssland samt genomförandet av EU:s Rysslandspolitik, vilken sedan 2016 bygger på fem principer. Rådet väntas även diskutera möjliga restriktiva åtgärder med anledning av nervgiftsattacken mot den ryska oppositionspolitikern Alexei Navalnyj.

Förslag till svensk ståndpunkt: Diskussionen i rådet sker efter att Ryssland återigen har uppvisat ett mönster av negativt agerande, exempelvis i fallet Aleksej Navalnyj liksom gentemot Belarus.

Regeringen avser verka för att EU principfast ska genomföra de fem principerna i relationen till Ryssland.

De fem principerna består av i) principfasthet mot Rysslands folkrättsbrott, ii) stöd till EU:s partnerländer i det Östliga partnerskapet, iii) motståndskraft mot ryska påverkansoperationer och intressen, iv) selektivt engagemang samt v) mänskliga rättigheter och stöd till ryskt civilsamhälle. Regeringen avser värna balansen mellan dessa principer.

Om Ryssland inte genomför en trovärdig och oberoende utredning av attacken mot Alexei Navalnyj, i samarbete med Organisationen för förbud mot kemiska vapen (OPCW), avser regeringen verka för att EU förbereder nya restriktiva åtgärder.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Ryssland behandlades senast i EU-nämnden den 30 september 2020 inför Europeiska rådets möte den 1–2 oktober.

6. Latinamerika och Karibien

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Ann Linde

Diskussionens innehåll: Rådet väntas diskutera EU:s relationer med Latinamerika och Karibien som uppföljning på en tidigare diskussion den 13 juli 2020.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen välkomnar en diskussion om relationerna med Latinamerika och Karibien. Regeringen anser att det är viktigt att EU fortsätter samarbeta med likasinnade länder i regionen kring globala frågor och utmaningar, inklusive att stärka och försvara den multilaterala, regelbaserade världsordningen samt i genomförandet av Agenda 2030 och Parisavtalet.

Regeringen anser att EU bör upprätthålla regelbunden kontakt med länderna i Latinamerika och Karibien via existerande dialogmekanismer. Breda handels- och associeringsavtal med strategiska partners i regionen är viktiga.

Latinamerika och Karibien står samtidigt inför stora utmaningar som förstärks under den pågående pandemin. Regeringen anser att det är viktigt att EU fortsätter vara en stark röst för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer samt upprätthåller engagemanget mot organiserad brottslighet och korruption i regionen.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Latinamerika och Karibien behandlades senast i EU-nämnden den 10 juli 2020 inför rådets möte den 13 juli.